

СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

25.08.2020 № 70/84-р/к

Справа № 1/02-8-20

м. Харків

Про порушення законодавства про
захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО» (надалі – АТ «Харківобленерго») протягом 2019 року, січня - липня 2020 року та станом на серпень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання електроустановок певної потужності на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), із часткою 100 %.

Як наслідок АТ «Харківобленерго» має змогу самостійно визначати умови надання послуг з приєднання електроустановок певної потужності.

При цьому, АТ «Харківобленерго» встановлює додаткові вимоги щодо надання документів, які суперечать пункту 4.4.2. глави 4 розділу IV Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 310 (надалі – Кодекс системи розподілу) для отримання замовниками послуг з приєднання електроустановок певної потужності до електричних мереж системи розподілу.

За результатами розгляду справи № 1/02-8-20 такі дії АТ «Харківобленерго» визнані зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання електроустановок певної потужності на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні

договори згідно із законодавством), (пункт 2 статті 50, частина перша статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

На АТ «Харківобленерго» накладено штраф у розмірі 65 000 (шістдесят п'ять тисячі) гривень.

Адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-8-20 про порушення АТ «Харківобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання першого відділу досліджень і розслідувань від 07.07.2020 № 226,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) Розпорядженням адміністративної колегії Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 09.01.2020 № 70/8-рп/к розпочато розгляд справи № 1/02-8-20 за ознаками вчинення АТ «Харківобленерго» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання електроустановок певної потужності до електричних мереж, що може призвести до обмеження конкуренції, і яке було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку (надалі - Справа).

(2) В ході розгляду Справи надіслані до:

- АТ «Харківобленерго» вимоги про надання інформації від 14.01.2020 № 70-02/1-267 та від 22.04.2020 № 70-02/1-2260;

- до Антимонопольного комітету України лист щодо надання методичної допомоги від 27.04.2020 № 70-02/1-2342.

2. Відповідач

(3) Відповідачем у справі є:

АТ «Харківобленерго» зареєстроване 22.03.2000 за № 1 480 120 0000 000465, є юридичною особою, має самостійний баланс і розрахунковий рахунок. Місцезнаходження: 61037, м. Харків, вул. Плеханівська, 149. Ідентифікаційний код юридичної особи – 00131954.

Засновником АТ «Харківобленерго» є Міністерство палива та енергетики України.

Основним видом діяльності АТ «Харківобленерго» є розподілення електроенергії (код КВЕД 35.13).

Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АТ «Харківобленерго» є суб'єктом господарювання.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого)

становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 № 317/6605 (надалі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (4) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (5) Об'єктом аналізу є АТ «Харківобленерго» – суб'єкт господарювання, який надає послуги з приєднання електроустановок певної потужності на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у нього у власності або господарському відданні

3.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (6) Об'єктом аналізу є послуги з приєднання електроустановок певної потужності на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні АТ «Харківобленерго».

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (7) Відповідно до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (8) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (9) Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» визначено, що:

- природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);
  - суб'єкт природної монополії - суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.
- (10) Відповідно до абзацу восьмого частини першої статті 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у таких сферах, зокрема розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.
  - (11) Згідно з частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
  - (12) Згідно з пунктом 82 статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» система розподілу електричної енергії (далі - система розподілу) - система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикаць, що використовується для розподілу електроенергії.
  - (13) Відповідно до пункту 58 статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» оператор системи розподілу (надалі - ОСР) - юридична особа, відповідальна за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування та розвиток системи розподілу і забезпечення довгострокової спроможності системи розподілу щодо задоволення обґрунтованого попиту на розподіл електричної енергії з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності.
  - (14) Отже, у розумінні статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» АТ «Харківобленерго» є оператором системи розподілу (ОСР).
  - (15) Суміжним ринком по відношенню до ринку послуг з розподілу електричної енергії є ринок Послуг.
  - (16) Відповідно до пункту 70 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» приєднання електроустановки - надання замовнику, зокрема, оператором системи розподілу послуги із створення технічної можливості для передачі (прийняття) у місце приєднання електроустановки замовника відповідної потужності до електричних мереж системи розподілу

(у тому числі новозбудованих) електричної енергії необхідного обсягу з дотриманням показників її якості та надійності.

- (17) Чинним законодавством України, що регулює діяльність у сфері розподілу електричної енергії, визначено два види приєднання до електричних мереж, а саме: стандартне та нестандартне приєднання.
- (18) Пунктом 88 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що стандартне приєднання – приєднання електроустановки замовника до діючих мереж оператора системи розподілу на відстань, що не перевищує 300 метрів по прямій лінії від місця забезпечення потужності до місця приєднання, яке диференціюється за ступенем потужності:
- перший ступінь - до 16 кВт включно;
  - другий ступінь - від 16 кВт до 50 кВт включно.
- (19) Відповідно до глави 2.1 розділу II Кодексу систем розподілу нестандартне приєднання - приєднання до електричних мереж електроустановки, за умов приєднання якої ступені напруги в точці приєднання та точці забезпечення потужності не збігаються та/або за умови перевищення числових значень для стандартного приєднання.
- (20) Частиною третьою статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії» передбачено, що Послуги надаються оператором системи розподілу та є платними.
- (21) Отже, Послуги є товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «Харківобленерго».

3.2.2 Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (22) Споживачами Послуг є фізичні та юридичні особи (суб'єкти господарювання), які письмово або іншим способом повідомили АТ «Харківобленерго» про намір приєднати до електричних мереж новозбудовані, реконструйовані та технічно переоснащені електроустановки (надалі – Замовники).

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (23) Відповідно до пунктів 5.1 – 5.3. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є: подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання, тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і

характеристик, якісних показників, тощо;

наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);

відсутність суттєвої різниці в цінах;

взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування, тощо.

- (24) Вимоги та правила, які регулюють взаємовідносини оператора системи розподілу, користувачів системи розподілу та замовників послуг з приєднання щодо оперативного та технологічного управління системою розподілу, її розвитку та експлуатації, забезпечення доступу та приєднання електроустановок визначені Кодексом систем розподілу.
- (25) Розділ IV Кодексу систем розподілу регулює відносини, які виникають під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок Замовників до електричних мереж.
- (26) Також, цим розділом визначаються особливості, зокрема, стандартного та нестандартного приєднання електроустановок Замовника.
- (27) Відповідно до пункту 4.1.19 глави 4.1 розділу IV Кодексу систем розподілу на підставі заяви Замовника про приєднання електроустановки певної потужності та викопіювання із ситуаційного плану ОСР визначає точки забезпечення потужності виходячи зі структури електричних мереж та навантаження у зоні можливого приєднання. Для визначення приєднання (стандартне/ нестандартне) за місце (точку) забезпечення потужності приймається найближча точка в існуючих (діючих) електричних мережах (повітряна лінія, трансформаторна підстанція або розподільний пункт) ОСР ступеня напруги, що відповідає ступеню напруги в точці приєднання.
- (28) Згідно з пунктом 4.2.2. глави 2 розділу IV Кодексу систем розподілу послуга зі стандартного приєднання передбачає виконання комплексу робіт, а саме:
- розроблення технічних умов, включаючи вимоги щодо влаштування вузла комерційного обліку;
  - підготовку технічного завдання на проєктування;
  - розроблення та узгодження з іншими заінтересованими сторонами проєктної документації на будівництво, реконструкцію та/або технічне переоснащення електричних мереж зовнішнього електрозабезпечення електроустановок замовника (до точки приєднання електроустановок замовника);

здійснення заходів щодо відведення земельних ділянок для розміщення об'єктів електроенергетики;

перевірка та погодження ОСР проєктної документації замовника на відповідність вимогам технічних умов у частині вибору параметрів електричного обладнання на станційному об'єкті (трансформаторна підстанція) замовника та узгодження електричних мереж замовника із електричними мережами ОСР на напрузі приєднання 6 кВ та вище;

виконання будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт.

(29) Пунктом 4.2.3. глави 2 розділу IV Кодексу систем розподілу визначено, що процедура надання послуги стандартного приєднання передбачає:

надання замовником ОСР заяви про приєднання та необхідних документів, визначених у пункті 4.4.2 глави 4.4 цього розділу;

визначення типу приєднання залежно від відстані та величини потужності. Відстань визначається по прямій лінії від точки приєднання електроустановок замовника до точки (місця) забезпечення потужності ступеня напруги 0,4 - 20 кВ, що відповідає ступеню напруги в точці приєднання. За величину потужності приймається загальна величина потужності електроустановок замовника разом з існуючою дозволеною потужністю;

підготовку і видачу замовнику проєкту договору про стандартне приєднання, підписаного ОСР, та технічних умов, що є невід'ємним додатком до такого договору,

підписання замовником договору про приєднання;

реєстрацію ОСР підписаного двома сторонами договору про приєднання;

оплату замовником вартості приєднання відповідно до умов договору про приєднання;

підготовку ОСР проєкту зовнішнього електрозабезпечення;

подання замовником розробленої ним проєктної документації на погодження ОСР щодо її відповідності вимогам технічних умов у частині вибору параметрів електричного обладнання на станційному об'єкті (трансформаторна підстанція) замовника та узгодження технічних параметрів електричних мереж замовника із технічними параметрами електричних мереж ОСР на напрузі приєднання 6 кВ та вище;

виконання ОСР будівельних робіт в електричних мережах від точки забезпечення потужності до точки приєднання електроустановок замовника;

подання ОСР робочої напруги в точку приєднання електроустановок замовника (на контактні з'єднання електричних мереж (межа балансової належності));

підписання акта надання послуги з приєднання сторонами договору;

улаштування вузла (вузлів) вимірювання, що виконує ОСР або незалежний постачальник послуги комерційного обліку за вибором замовника, що

надається на договірних засадах відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку.

- (30) Відповідно до пункту 4.3.2. глави 3 розділу IV Кодексу систем розподілу послуга з нестандартного приєднання передбачає виконання комплексу робіт, що відповідає стандартному приєднанню та виконується за тією ж процедурою.
- (31) Отже, розділом IV Кодексу систем розподілу визначені особливості процедури надання Послуг. При цьому, Послуги надаються під час приєднання новозбудованих, реконструйованих чи технічно переоснащених електроустановок Замовників безпосередньо до електричних мереж ОСР – АТ «Харківобленерго».
- (32) Окрім, приєднання до електричних мереж ОСР, розділом IV Кодексу систем розподілу визначено можливість приєднання електроустановок Замовників електроустановок Замовників до електричних мереж власників, які не є ОСР (основних споживачів).
- (33) Втім, такі послуги не можуть розглядатися як замітники Послугам з огляду на наступне.
- (34) Відповідно до пункту 1.1.2 глави 1.1 розділу I Правил роздрібного ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 312, (надалі – Правила роздрібного ринку) основний споживач - споживач та/або власник електричних мереж, який не є оператором системи, електричні мережі якого використовуються оператором системи для транспортування електричної енергії іншим споживачам та/або для транспортування електричної енергії в мережі оператора системи.
- (35) Як вбачається з положень пункту 4.1.11 глави 4.1 розділу IV Кодексу систем розподілу, суб'єкт господарювання (основний споживач) має право за зверненням замовника погодити приєднання електроустановок замовника до власних електричних мереж у таких випадках:
- у рахунок зменшення договірної потужності за договором про надання послуг з розподілу електричної енергії на напрузі приєднання власних струмоприймачів суб'єкта господарювання;
  - у межах договірної потужності цього суб'єкта за договором про надання послуг з розподілу електричної енергії у відповідний період доби;
  - без зменшення договірної потужності цього суб'єкта за договором про надання послуг з розподілу електричної енергії у разі підключення електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії генеруючою одиницею типу А, у межах договірної потужності цього суб'єкта.
- (36) З метою погодження приєднання об'єкта (електроустановок) замовника до електричних мереж суб'єкта господарювання (основного споживача) замовник звертається до цього суб'єкта із заявою про приєднання

електроустановки певної потужності за типовою формою, наведеною в додатку 3 до цього Кодексу.

- (37) У разі згоди на приєднання об'єкта (електроустановок) замовника до власних електричних мереж суб'єкт господарювання (основний споживач) протягом 5 робочих днів з дня отримання заяви повідомляє замовника про свою згоду листом та надає відповідні технічні вимоги та/або вихідні дані.
- (38) Замовник згідно з вимогами глави 4.4 цього розділу звертається до ОСР, до електричних мереж системи розподілу якого приєднані електроустановки суб'єкта господарювання (основного споживача), щодо видачі проекту договору про нестандартне приєднання і технічних умов та надає ОСР відповідні технічні вимоги та/або вихідні дані, отримані від суб'єкта господарювання.
- (39) Отже, з урахування викладеного, необхідними умовами для приєднання електроустановки споживача до електричних мереж суб'єктів господарювання – основних споживачів, зокрема, є:
- наявність такого суб'єкта господарювання (основного споживача), електричні мережі якого вже приєднані до системи розподілу оператора (АТ «Харківобленерго»), за адресою новозбудованого, реконструйованого або технічно переоснащених електроустановок Замовника послуг з приєднання;
  - наявність згоди суб'єкта господарювання (основного споживача) на приєднання до його електричних мереж електроустановок замовника.
- (40) Окрім цього, у такому випадку приєднання електроустановок Замовників здійснюється до електричних мереж суб'єктів господарювання (основного споживача), а не оператора системи розподілу – АТ «Харківобленерго».
- (41) Таким чином, Послуги є особливими за технічними, споживчими та експлуатаційними характеристиками.
- (42) Внаслідок технологічних особливостей Послуг у ОСР (АТ «Харківобленерго») відсутня здатність запропонувати Замовникам нові послуги на заміну існуючим. Таким чином, споживач не може перейти від споживання однієї Послуги до споживання іншої, а отже, Послуги не мають заміників.
- (43) За таких обставин товарними межами ринку є Послуги.

3.4. Визначення географічних меж ринку

- (44) Відповідно до вимог Методики територіальні межі ринку визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (45) Відповідно до статті 45 Закону України «Про ринок електричної енергії», розподіл електричної енергії здійснюється оператором системи розподілу. Діяльність з розподілу електричної діяльності підлягає ліцензуванню відповідно до законодавства.
- (46) Пунктом 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та

комунальних послуг, від 27.12.2017 № 1470 (надалі – Ліцензійні умови) місце провадження господарської діяльності - територія (або частина території) адміністративно-територіальної одиниці, де розташована система розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, здобувача ліцензії (ліцензіата), та електричні мережі інших власників, які приєднані до мереж здобувача ліцензії (ліцензіата) (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), які не мають ліцензії на розподіл електричної енергії, яку здобувач ліцензії (ліцензіат) зазначив у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку).

- (47) Відповідно до Постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 16.11.2018 № 1446 «Про видачу АТ «Харківобленерго» ліцензії з розподілу електричної енергії та анулювання ліцензії з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами і постачання електричної енергії за регульованим тарифом», ліцензія видана на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Харківської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (48) З урахуванням зазначеного, територіальними межами ринку Послуг є територія Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) (надалі – Територіальні межі).

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (49) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (50) Часовими межами ринку Послуг визначено період: 2019 рік та січень – липень 2020 року.
- (51) В зазначений період та станом на серпень 2020 року структура вказаного ринку не змінювалась.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

3.6.1. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку.

- (52) Внаслідок технологічних особливостей надання Послуг, конкуренція на ринку Послуг відсутня.
- (53) Виходячи з наведеного, частка АТ «Харківобленерго» на ринку Послуг протягом 2019 року, січня – липня 2020 року та станом на серпень 2020 року в Територіальних межах становить 100 %.

3.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (54) Відповідно до Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (55) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат на виробництво на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (56) Згідно з статтею 5 Закону України «Про природні монополії» відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах, зокрема, розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.
- (57) Частиною другою статті 7 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що в умовах та правилах здійснення підприємницької діяльності у сферах природних монополій та на суміжних ринках (ліцензійних умовах) визначаються зобов'язання суб'єктів природних монополій з надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.
- (58) Основними бар'єрами вступу на ринок послуг з розподілу електричної енергії є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності об'єктів електроенергетики (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та необхідністю отримання ліцензії на здійснення діяльності з розподілу електричної енергії.
- (59) Разом з цим, відповідно до частини другої статті 5 Закону України «Про природні монополії» зведений перелік суб'єктів природних монополій

ведеться Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, а в інших сферах, в яких діють суб'єкти природних монополій, - національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері або органами виконавчої влади, що здійснюють функції такого регулювання до створення зазначених комісій.

- (60) Відповідно до пункту 3 Порядку складання та ведення зведеного переліку суб'єктів природних монополій, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 28.11.2012 № 874-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 19.12.2012 за № 2119/22431 (надалі – Порядок складання та ведення зведеного переліку суб'єктів природних монополій), складання та ведення зведеного переліку здійснюється Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, а в інших сферах, в яких діють суб'єкти природних монополій, - національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері або органами виконавчої влади, що здійснюють функції такого регулювання до створення зазначених комісій.
- (61) Пунктом 4 Порядку складання та ведення зведеного переліку суб'єктів природних монополій передбачено, що внесення суб'єктів господарювання природних монополій до зведеного переліку здійснюється Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій, отриманих від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики (у сферах: передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами; розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами).
- (62) Згідно інформації, розміщеної на офіційному сайті Антимонопольного комітету України www.amcu.gov.ua, АТ «Харківобленерго» входить до переліку суб'єктів природних монополій Харківської області.
- (63) З урахуванням викладеного, АТ «Харківобленерго» в Територіальних межах не має конкурентів на ринку Послуг, а відтак Замовники Послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.
- (64) Отже, ринок Послуг перебуває у стані природної монополії.

3.8 Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища Відповідача

- (65) Таким чином, АТ «Харківобленерго» протягом 2019 року, січня – липня 2020 року та станом на серпень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні

договори згідно із законодавством), із часткою 100 %.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (66) Пунктом 1 частини першої статті 46 Закону України «Про ринок електричної енергії» визначено, що оператор систем розподілу забезпечує недискримінаційний доступ до системи розподілу.
- (67) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії» Оператори системи розподілу не мають права відмовити в приєднанні електроустановок замовника до системи розподілу за умови дотримання замовником Кодексу систем розподілу.
- (68) Згідно з частиною четвертою статті 21 Закону України «Про ринок електричної енергії» порядок приєднання до електричних мереж операторів систем розподілу визначається кодексом систем розподілу.
- (69) Пунктом 4.1.2 глави 4.1. розділу IV Кодексу систем розподілу визначено, що ОСР не має права відмовити в приєднанні електроустановок Замовника до системи розподілу за умови дотримання Замовниками вимог цього розділу.
- (70) Відповідно до пункту 4.4.1 глави 4.4. розділу IV Кодексу систем розподілу Замовник звертається до ОСР щодо наміру приєднатися до системи розподілу із заявою за типовою формою.
- (71) Заява про приєднання разом із копіями доданих до неї документів подається Замовником особисто або надсилається поштовим рекомендованим відправленням, або може бути подана в електронному вигляді через офіційний веб-сайт ОСР у мережі Інтернет із застосуванням електронного цифрового підпису в установленому законодавством порядку або за допомогою інших електронних сервісів, запропонованих ОСР.
- (72) Згідно з пунктом 4.4.2 глави 4.4. розділу IV Кодексу систем розподілу до заяви про приєднання додаються:
- 1) копія документа, який підтверджує право власності чи користування цим об'єктом, або копія витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, або, за відсутності об'єкта, копія документа, який підтверджує право власності чи користування земельною ділянкою або копію витягу з державного реєстру речових прав на нерухоме майно.
- У разі відсутності кадастрового номера у свідоцтві про право власності на земельну ділянку - вкопіювання з топографо-геодезичного плану або плану забудови території із зазначенням місця розташування земельної ділянки;
- 2) ситуаційний план та вкопіювання з топографо-геодезичного плану в масштабі 1:2000 із зазначенням місця розташування об'єкта (об'єктів) Замовника, земельної ділянки Замовника або прогнозованої точки приєднання (для об'єктів, які приєднуються до електричних мереж уперше);
  - 3) копія паспорта або належним чином оформлена довіреність чи інший документ на право укладати та підписувати договір про приєднання;

4) техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) (за наявності).

Замовник - юридична особа або фізична особа-підприємець додатково надає копію витягу з Реєстру платників єдиного податку або копію свідоцтва платника податку на додану вартість (далі - ПДВ).

Замовник - фізична особа додатково надає реєстраційний номер облікової картки платника податків (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган і мають відмітку в паспорті - серія та номер паспорта).

- (73) Отже, пунктом 4.4.2 глави 4.4. розділу IV Кодексу систем розподілу визначено вичерпний перелік документів, які додаються до заяви на приєднання.
- (74) ТОВ «Онлі Міт» зареєстроване 24.07.2019 за № 1 456 102 0000 022382. Ідентифікаційний код 42325295. Місцезнаходження: 62332, Харківська обл., Дергачівський р-н, с. Руська Лозова, вул. Польова, буд. 14-І. Основним видом діяльності є виробництво м'ясних продуктів (код за КВЕД 10.13).
- (75) Отже, ТОВ «Онлі Міт» є суб'єктом господарювання, яке здійснює діяльність на ринку виробництва м'ясних продуктів.
- (76) Для ведення господарської діяльності ТОВ «Онлі Міт» з 01.08.2018 орендує нежитлове приміщення загальною площею 1340,6 кв. м., що підтверджується договором оренди нежитлової будівлі від 01.08.2018.
- (77) Для розширення виробництва м'ясної продукції ТОВ «Онлі Міт» двічі - 18.07.2019 та 04.09.2019 зверталось до АТ «Харківобленерго» із заявами за типовою формою, додавши до неї документи, передбачені пунктом 4.4.2 глави 4.4. розділу IV Кодексу систем розподілу.
- (78) У відповідь на заяви про приєднання, подані ТОВ «Онлі Міт», АТ «Харківобленерго» листом від 06.09.2019 № 11-44/9726 повідомило, його про необхідність надання копій документів, що підтверджують необхідність напруги 10 кВ у точці приєднання електроустановки цеху з переробки м'яса (паспортів обладнання для переробки м'яса). Таку вимогу, АТ «Харківобленерго» обґрунтовувало: «... На думку товариства, клас напруги 10 кВ, що вказаний ТОВ «Онлі Міт» у заяві про приєднання, не відповідає технічним і технологічним параметрам електроустановки нежитлової будівлі.» (мова оригіналу).
- (79) Також пізніше на адресу ТОВ «Онлі Міт» АТ «Харківобленерго» направило листи від 08.10.2019 № 11-44/11132 та від 04.11.2019 № 03-44/12090, в яких вимагало надання ТОВ «Онлі Міт» копії документа, який підтверджує право власності чи користування земельною ділянкою.
- (80) Вимоги АТ «Харківобленерго» щодо надання ТОВ «Онлі Міт» копій паспортів обладнання для переробки м'яса та документів, що підтверджують право власності чи користування земельною ділянкою, для отримання Послуг, є такими що суперечать положенням чинних нормативно-правових

актів та встановлюють додаткові умови для отримання ТОВ «Онлі Міт» Послуг.

- (81) Так, переліком документів, визначених пунктом 4.4.2. глави 4.4 розділу IV Кодексу систем розподілу, взагалі не передбачено надання копій документів, що підтверджують необхідність певної напруги у точці приєднання електроустановок, зокрема, паспортів обладнання для переробки м'яса, а копії документів, що підтверджують право власності чи користування земельною ділянкою надаються лише у випадку відсутності об'єкта.
- (82) Відповідно до пункту 4.4.4. глави 4.4. розділу IV Кодексу систем розподілу процедура надання послуги з приєднання розпочинається після отримання ОСР всіх документів, вичерпний перелік яких передбачений пунктом 4.4.2 цієї глави.
- (83) ТОВ «Онлі Міт» до заяви про приєднання додало всі документи, визначені пунктом 4.4.2. глави 4.4 розділу IV Кодексу систем розподілу, проте АТ «Харківобленерго» вчасно не розпочало процедуру надання Послуг, зокрема, не видало технічні умови на приєднання та договір. Як зазначає ТОВ «Онлі Міт» у заяві про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, відсутність вказаних документів унеможливило отримання Послуг, що перешкоджає здійсненню ним господарської діяльності на ринку виробництва м'ясної продукції. Крім того, неவிдача АТ «Харківобленерго» технічних умов на приєднання, внаслідок висування додаткових вимог, порушує його право на недискримінаційний доступ до розподільних електричних мереж та призводить до ущемлення інтересів.
- (84) Випадки висування АТ «Харківобленерго» додаткових вимог для отримання Послуг Замовниками протягом 2019 року є непоодинокими. Так, встановлено ще 5 інших випадків висування АТ «Харківобленерго» додаткових умов для отримання Замовниками Послуг.
- (85) АТ «Харківобленерго» Замовникам Послуг - суб'єктам господарювання ТОВ «НТЦ «Вуглець», ТОВ «Небозвід», ТОВ «ЛЕГ», ТОВ «НВО «Монд» та ТОВ «ЛКД» у відповідь на їх заяви про приєднання, окрім копій паспортів на обладнання та документів, що підтверджують право власності чи користування земельною ділянкою, за наявності об'єкта, зобов'язувало надати інформацію щодо кількості працюючих осіб на підприємстві, пояснюючи це тим, що від цього залежить категорія надійності електропостачання. При цьому, заяви на приєднання були повернуті АТ «Харківобленерго» вказаним суб'єктам господарювання - Замовникам Послуг.
- (86) Слід зазначити, що ані типовою формою заяви про приєднання, ані переліком документів, визначених пунктом 4.4.2. глави 4.4. розділу IV Кодексу систем розподілу, непередбачено надання інформації щодо кількості працюючих осіб на підприємствах.
- (87) Окрім цього, в ході розгляду Справи Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі - НКРЕКП), листом від 18.05.2020 № 1502/17.1.1/8-20 (вх. від 26.05.2020 №

1/267) повідомила, що пунктом 4.4.2 глави 4.4 розділу IV Кодексу встановлений вичерпний перелік документів, який додається до заяви про приєднання. Окрім цього, у вказаному листі НКРЕКП зазначено, що лише за відсутності об'єкта необхідно надавати копію документа, що підтверджує право власності чи користування земельною ділянкою.

(88) В ході розгляду Справи АТ «Харківобленерго» листами від 03.02.2020 № 01-44/1137 (вх. від 03.02.2020 № 450) та від 15.05.2020 № 01-50-4701 повідомило Відділення, що для ТОВ «Онлі Міт» видано технічні умови на приєднання та укладено договір від 10.01.2020 № 553/1/1386 (копія договору та технічних умов містяться у матеріалах Справи). Щодо інших випадків зазначено, що:

- для ТОВ «НТЦ «Вуглець» та ТОВ фірми «ЛЕГ» підготовлені технічні умови на приєднання від 22.01.2020 та проект відповідних договорів від 22.01.2020 № 544/1/39 та № 54/1/38 (відповідно);
- ТОВ «Небозвід», ТОВ «НВО «Монд» та ТОВ «ЛКД» з повторними заявами на приєднання не звертались до АТ «Харківобленерго».

(89) Інших випадків висування АТ «Харківобленерго» додаткових вимог для отримання Замовниками – суб'єктами господарювання Послуг в ході розгляду Справи не виявлено.

(90) Отже, порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку АТ «Харківобленерго» припинено.

4.2. Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

(91) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнаються, зокрема дії, які полягають можуть призвести до обмеження конкуренції, і які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(92) Такі дії АТ «Харківобленерго» були б неможливі за умов існування конкуренції на ринку Послуг, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

(93) Не надання АТ «Харківобленерго» Послуг може призвести до ущемлення інтересів Замовників – суб'єктів господарювання, а також негативно вплинути на стан конкуренції на товарних ринках, де здійснюють діяльність суб'єкти господарювання, а саме призвести до обмеження конкуренції на відповідних ринках.

(94) Висування АТ «Харківобленерго» додаткових вимог для отримання Послуг стало можливим із-за відсутності конкуренції на ринку Послуг. Адже у разі існування конкуренції на ринку Послуг Замовники мали б можливість обирати між кількома надавачами Послуг.

(95) За відсутності конкуренції на ринку Послуг Замовники, яким необхідно здійснити приєднання своїх об'єктів до системи розподілу АТ «Харківобленерго» з метою отримання електричної енергії, не мають альтернативних джерел придбання Послуг.

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

(96) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

(97) Ураховуючи вищезазначене, дії АТ «Харківобленерго», яке протягом 2019 року, січня - липня 2020 року та станом на серпень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг у визначених Територіальних межах, які полягають у встановлені додаткових вимог щодо надання документів, які суперечать пункту 4.4.2. глави 4.4 розділу IV Кодексу систем розподілу, для отримання замовниками послуг з приєднання електроустановок певної потужності до електричних мереж системи розподілу, кваліфіковано Відділенням як зловживання монопольним становищем відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

(98) Подання про попередні висновки у Справі направлено АТ «Харківобленерго» разом із супровідним листом від 10.07.2020 № 70-02/1-3923.

(99) АТ «Харківобленерго» листом від 21.07.2020 № 04-46-7025 (вх. від 22.07.2020 № 3922) надало заперечення на подання про попередні висновки у Справі.

(100) Так, АТ «Харківобленерго» зазначило, що не згодне з викладеними у поданні висновками, оскільки вони є необґрунтованими, такими, що не відповідають дійсності та є хибними внаслідок неправильного застосування норм чинного законодавства.

(101) АТ «Харківобленерго» не погоджується із визначеними територіальними межами ринку, а також з висновками територіального відділення щодо відсутності у Послуг товарів-замінник, його 100% часткою на ринку Послуг та відсутністю конкуренції на ринку Послуг.

(102) В обґрунтування своїх заперечень АТ «Харківобленерго» зазначає, що відповідно до розміщеного на офіційному сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, реєстру суб'єктів господарювання природних монополій у сфері енергетики до суб'єктів природних монополій у сфері розподілу електричної енергії, які здійснюють діяльність на території Харківської області, окрім АТ «Харківобленерго», відносяться АТ «Полтаваобленерго», ПАТ «Сумиобленерго», а

також АТ «Українська залізниця», яка здійснює діяльність з розподілу електричної енергії на території всієї України, в т.ч. на території Харківської області, та робить висновок, що наведені суб'єкти господарювання теж надають Послуги на території Харківської області. Окрім цього, АТ «Харківобленерго» зазначає, що споживачу надана можливість приєднання електроустановок до електричних мереж оператора передачі.

- (103) Такі твердження АТ «Харківобленерго» не можуть бути прийняті до уваги з огляду на наступне.
- (104) Пунктом 1.3 Ліцензійних умов передбачено, що якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані системи розподілу електричної енергії інших ліцензіатів з розподілу електричної енергії, то місце провадження діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності, господарському віданні (щодо державного або комунального майна) або в управлінні на підставі договору управління активами, укладеного з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, ліцензіата, та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж цього ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством).
- (105) Кожен із суб'єктів господарювання АТ «Харківобленерго», АТ «Полтаваобленерго», ПАТ «Сумиобленерго», АТ «Українська залізниця» здійснює господарську діяльність із розподілу електричної енергії у межах території, яка обмежена місцем провадження господарської діяльності, тобто територією систем розподілу електричної енергії такого суб'єкта господарювання, та додатково обмежені межами охоронної зони об'єктів та ліній електричного розподілу від точок приєднання до систем передавання електричної енергії ДП «Національна енергетична компанія «Укренерго», генеруючих потужностей до точок балансової належності кінцевого споживача чи іншого ліцензіата.
- (106) Таким чином, АТ «Харківобленерго», АТ «Полтаваобленерго», ПАТ «Сумиобленерго», а також АТ «Українська залізниця» здійснюють діяльність з розподілу електричної енергії виключно в межах території, на якій розташовані їх системи розподілу електричної енергії.
- (107) Отже, АТ «Харківобленерго» на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у його власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна), є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послугу з розподілу електричної енергії. При цьому, з урахуванням положень частини другої статті 7 Закону України «Про природні монополії» у суб'єктів природних монополій є зобов'язання щодо надання технічних умов щодо інженерного забезпечення об'єкта будівництва згідно з вимогами законодавства.

- (108) З огляду на викладене, АТ «Харківобленерго» протягом 2019 року, січня – липня 2020 року та станом на серпень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку Послуг на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), із часткою 100 %.
- (109) Щодо приєднання електроустановок замовників до електричних мереж оператора системи передачі електричної енергії, слід зазначити, що ці послуги з приєднання не можуть бути товарами – замінниками, оскільки такі послуги надаються Оператором системи передачі (ОСП) електричної енергії; діяльність ОСП регулюється іншими нормативно-правовими актами у сфері передачі електричної енергії; провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії вимагає наявності відповідної ліцензії, а саме на здійснення господарської діяльності саме з передачі електричної енергії.
- (110) Окрім цього, приєднання до мереж ОСП напругою 220Кв та вище можливе у разі, якщо техніко-економічним обґрунтуванням вибору замовником схеми приєднання споживача доведено доцільність такого приєднання (пункт 4.1.6. глави 4.1 розділу IV Кодексу системи розподілу).
- (111) Слід також зазначити, що визначення товарних і територіальних (географічних) меж ринку, а також монопольного (домінуючого) становища на ньому суб'єктів господарювання є виключною компетенцією Антимонопольного комітету України відповідно до пункту 11 частини першої та частини четвертої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» і не може здійснюватися суб'єктами господарювання.
- (112) Також, АТ «Харківобленерго» у листі від 21.07.2020 № 04-46-7025 (вх. від 22.07.2020 № 3922), яким надіслано заперечення на подання про попередні висновки у Справі, зазначило про відсутність в його діях порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та просило закрити провадження у справі відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зокрема, якщо є інші підстави, передбачені законом, а саме у зв'язку з виконанням рекомендацій (відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (113) З цього приводу, слід зазначити, що в ході розгляду Справи рекомендації адміністративної колегії територіального відділення АТ «Харківобленерго» не надавались. А отже, відсутні підстави для закриття провадження у справі відповідно до 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зокрема, якщо є інші підстави, передбачені законом.
- (114) ТОВ «Онлі Міт» на подання про попередні висновки у Справі у листі від 21.08.2020 (вх. від 21.08.2020 № 4647) зазначило, що ситуація, яка стала

предметом звернення, врегульована сторонами, а «...сумлінна поведінка порушника – АТ «Харківобленерго» щодо виправлення порушення та всебічного сприяння Замовнику для досягнення мети – підключення до електромереж, має бути врахована... при визначенні розміру та обсягу відповідальності порушника та накладення стягнення на нього» (мова оригіналу).

6. Висновки у справі

- (115) Таким чином, доказами, зібраними у Справі, доведено висновок про те, що АТ «Харківобленерго», займаючи протягом 2019 року, січня – липня 2020 року та станом на серпень 2020 року монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання електроустановок певної потужності на території Харківської області (включаючи м. Харків) в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), із часткою 100 %, своїми діями, що полягали у встановленні додаткових вимог щодо надання документів, які суперечать пункту 4.4.2. глави 4.4 розділу IV Кодексу систем розподілу, для отримання замовниками Послуг, вчинило порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (116) Відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. У разі наявності незаконно одержаного прибутку, який перевищує десять відсотків зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у розмірі, що не перевищує потрібного розміру незаконно одержаного прибутку. Розмір незаконно одержаного прибутку може бути обчислено оціночним шляхом.
- (117) За інформацією АТ «Харківобленерго», наданою листом від 15.05.2020 № 01-50-4701, відповідно до звіту про фінансові результати АТ «Харківобленерго» дохід (виручка) підприємства від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 рік складає 2 545 093 000 (два мільярди п'ятсот сорок п'ять мільйонів дев'яносто три тисячі) гривень.
- (118) Під час визначення розміру штрафу враховано, що порушення законодавства про захист економічної конкуренції припинено АТ «Харківобленерго» в ході розгляду Справи.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про

територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 31, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО» (ідентифікаційний код юридичної особи – 00131954) відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за підсумками діяльності протягом 2019 року, січня-липня 2020 року та станом на серпень 2020 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання електроустановок певної потужності на території Харківської області (включаючи м. Харків), в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському відданні (щодо державного або комунального майна) АТ «Харківобленерго» та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством), із часткою 100 %.

2. Визнати дії АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО» (ідентифікаційний код юридичної особи – 00131954), які полягають у встановленні додаткових вимог щодо надання документів, які суперечать пункту 4.4.2. глави 4.4 розділу IV Кодексу систем розподілу, для отримання послуг з приєднання електроустановок певної потужності, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, а саме що можуть призвести до обмеження конкуренції, і які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, наведене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ХАРКІВОБЛЕНЕРГО» (ідентифікаційний код юридичної особи – 00131954) штраф у розмірі 65 000 (шістдесят п'ять тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом п'яти днів з дня сплати штрафу надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Мешков К.С.